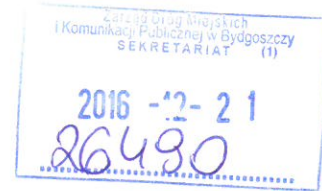

NF/JP
cm

Warszawa, dnia 08.12 2016 r.

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

DOOŚ-oaI.4210.11.2016.ADK.12

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego*, (Dz. U. z 2016, poz. 23 t.j.), zwanej dalej *Kpa*,

po rozpatrzeniu odwołania Rafała Kuskowskiego od decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy nr 5/2016 z dnia 22 lutego 2016 r., znak: WOO.4210.16.2013.KŚ.62, ustalającej środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa linii tramwajowej wzdłuż ulicy Kujawskiej na odcinku od ronda Kujawskiego do ronda Bernardyńskiego wraz z rozbudową ulic: Bernardyńskiej, Kujawskiej, Solskiego, Toruńskiej, Wojska Polskiego, Zbożowy Rynek i przebudowa ulic przyległych”,

1. uchylam w całości pkt I.2.13 decyzji

i w tym zakresie orzekam:

„a) w celu ograniczenia uciążliwości dla ludzi oraz wpływu na obiekty budowlane oraz budynki, związanych z emisją drgań dynamicznych do budowy przedsięwzięcia stosować nowoczesne maszyny wyposażone w elementy zmniejszające emisję drgań i wibracji do środowiska;

b) przed rozpoczęciem robót budowlanych (prac ziemnych) i po ich zakończeniu należy przeprowadzić inwentaryzację istniejącego stanu budynków i innych obiektów budowlanych sąsiadujących z planowaną inwestycją, w celu udokumentowania ewentualnego wpływu zaplanowanych prac na ich stan techniczny.”;

2. uchylam w całości pkt I.2.16 decyzji

i w tym zakresie orzekam:

„Prace związane z:

a) wycinką drzew i krzewów kolidujących z realizacją inwestycji - prowadzić poza okresem lęgowym ptaków gniazdujących w zadrzewieniach oraz okresem rozrodu dziko żyjących gatunków zwierząt, przypadającym od 1 marca do 31 sierpnia,

b) rozbiórką wyznaczonych obiektów (budynków) - prowadzić poza okresem lęgowym ptaków gniazdujących w tym środowisku, przypadającym w terminie od 1 marca do 15 października. Prowadzenie prac rozbiórkowych w tym okresie jest możliwe wyłącznie po stwierdzeniu przez ornitologa oraz chiropterologa, odpowiednio braku lęgów ptaków, oraz miejsc bytowania nietoperzy w zasięgu oddziaływania wykonywanych prac rozbiórkowych. W przypadku stwierdzenia lęgów ptaków oraz istniejących miejsc bytowania nietoperzy, prace związane z rozbiórką przeprowadzić po wyprowadzeniu lęgów przez ptaki, opuszczeniu budynków przez nietoperze, w terminach ustalonych przez ornitologa oraz chiropterologa.”;

3. uchylam w całości pkt I.2.17 decyzji

i w tym zakresie orzekam:

„Celem uniemożliwienia zasiedlenia w okresie zimowania przez nietoperze piwnic budynków wyznaczonych do rozbiórki (w tym budynków mieszkalnych zlokalizowanych przy ul. Toruńskiej 4 oraz 6, a także przy ul. Zbożowy Rynek 3), należy do 30 września uszczelnić okna, drzwi i inne otwory pozwalające na przedostanie się nietoperzy do wnętrza, po uprzednim stwierdzeniu braku zasiedlenia pomieszczeń.”;

4. uchylam w całości pkt I.2.19 decyzji w brzmieniu:

i w tym zakresie orzekam

„Na etapie budowy planowanego przedsięwzięcia należy zapewnić nadzór przyrodniczy, obejmujący w szczególności:

a) kontrolę przez chiropterologa przeznaczonych do wycinki w terminie od 1 września do końca lutego drzew i krzewów pod kątem wykorzystania ich przez nietoperze. W przypadku stwierdzenia istniejących miejsc bytowania nietoperzy, prace związane z wycinką przeprowadzić w terminie ustalonym przez chiropterologa, z preferowanym okresem 1 wrzesień – 31 październik,

b) kontrolę przez ornitologa oraz chiropterologa, przeznaczonych do rozbiórki obiektów (budynków) pod kątem wykorzystania ich przez ptaki i nietoperze, zgodnie z zapisem pkt I.2.16 decyzji,

c) kontrolę przez dendrologa nad prowadzeniem prac związanych z wykonaniem nasadzeń zastępczych, a także nadzór nad sposobem i stanem technicznym zabezpieczania drzew nie przeznaczonych do wycinki, znajdujących się w zasięgu oddziaływania inwestycji,

d) kontrolę przez teriologa od czasu rozpoczęcia prac przygotowawczych do czasu wykonania szczelnych odgradzeń pomiędzy placem budowy i jego zapleciami, a terenami zieleni.”;

5. uchylam w całości pkt I.2.20 decyzji

i w tym zakresie orzekam:

„Nasadzić łącznie nie mniej niż 659 drzew oraz 528 krzewów, w tym w miejscu realizacji przedsięwzięcia, tj. na niżej wskazanych odcinkach ulic, posadzić co najmniej 350 drzew oraz 528 krzewów, stosując następujące gatunki:

a) wzdłuż ul. Bernardyńskiej od pl. Kościeleckich do ronda Bernardyńskiego, a także przy ulicy Toruńskiej (do ul. Ustronie), Kujawskiej (do ul. Ustronie) i Ustronie – łącznie ok. 50 sztuk następujących gatunków: klon polny (*Acer campestre*), platan klonolistny (*Platanus x hispanica*), kasztanowiec zwyczajny (*Aesculus hippocastanum*) oraz wiśnia (*Cerasus sp.*),

b) wzdłuż ul. Kujawskiej od ul. Ustronie do ul. Wojska Polskiego oraz w sąsiedztwie ul. Karpackiej (odcinek od ul. Kujawskiej do ul. Wojska Polskiego) – łącznie ok. 100 sztuk następujących gatunków: klon polny (*Acer campestre*), lipa srebrzysta (*Tilia tomentosa*), czeremcha zwyczajna (*Padus avium*), wiśnia (*Cerasus sp.*), śliwa (*Prunus sp.*),

c) wzdłuż ul. Ludwika Solskiego od ul. Antoniego Chołoniewskiego do ronda Kujawskiego – łącznie ok. 60 sztuk następujących gatunków: platan klonolistny (*Platanus x hispanica*), głóg jednoszyjkowy (*Crataegus monogyna*),

d) wzdłuż ul. Wojska Polskiego od ronda Kujawskiego do drogi wojewódzkiej nr 232 (Trasa Uniwersytecka) – łącznie ok. 80 sztuk następujących gatunków: platan klonolistny (*Platanus x hispanica*), klon polny (*Acer campestre*), śliwa (*Prunus sp.*), czeremcha pospolita (*Padus avium*),

e) wzdłuż ul. Kujawskiej od ronda Kujawskiego do ul. Marii Konopnickiej – łącznie ok. 100 sztuk następujących gatunków: jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*), klon polny (*Acer campestre*), lipa srebrzysta (*Tilia tomentosa*), wiśnia (*Cerasus sp.*).

Pozostałe drzewa i krzewy nasadzić na terenach sąsiednich zlokalizowanych możliwie blisko terenu inwestycji.

Gatunki drzew i krzewów wykorzystane do nasadzeń zastępczych muszą być dostosowane do warunków siedliskowych, odporne na niskie temperatury, susze, zanieczyszczenia gleby i powietrza,

złamania oraz mało wrażliwe na cięcia. Zabrania się stosowania do nasadzeń zastępczych inwazyjnych gatunków roślin obcego pochodzenia. Do nasadzeń używać jedynie zdrowego, prawidłowo uformowanego i pozbawionego wad materiału szkółkarskiego. Nasadzenia wykonać pod nadzorem dendrologa.”;

6. uchylam w całości pkt I.2.21 decyzji

i w tym zakresie orzekam:

„Plac budowy wraz z jego zapleczem odgrodzić od terenów zieleni. Przegroda musi być szczelna na całej długości grodzonemu terenu oraz szczelnie połączona z gruntem w sposób uniemożliwiający przedostanie się na teren budowy małych zwierząt. Ogrodzenie wykonać w technologii wskazanej przez prowadzącego nadzór teriologa.”;

7. uchylam w całości pkt I.2.22 decyzji

i w tym zakresie orzekam:

„Zawiesić skrzynki lęgowe dla ptaków typu: A (2 sztuki), A1 (1 sztuka), B (1 sztuka), D (1 sztuka) wg modelu Sokołowskiego oraz specjalną budkę lęgową dla pełzacza. Skrzynki zabezpieczyć skutecznie przed drapieżnikami (np. w postaci „klocka” przy otworze wlotowym). Skrzynki oraz budkę objąć coroczną oceną stanu technicznego oraz konserwacją, w tym dokonywać czyszczenia z nagromadzonego materiału wyściełającego ich wnętrza do czasu całkowitej, samoistnej utraty ich funkcjonalności. W razie uszkodzenia skrzynki lęgowej konieczna jest jej naprawa lub wymiana na nową tego samego typu co usunięta. Powyższe działania, w tym wybór lokalizacji ww. skrzynek oraz budki, prowadzić pod nadzorem ornitologa. W przypadku stwierdzenia (w czasie prowadzenia nadzoru przyrodniczego zgodnie ze zreformowanym pkt. I.2.19) przez ornitologa lęgów ptaków i/lub przez chiropterologa występowania miejsc bytowania nietoperzy, należy zawiesić dodatkowe budki w ilości i lokalizacji wskazanej przez danego specjalistę.”;

8. uchylam pkt I.3.2.c decyzji w brzmieniu

„zastosować matę antywibracyjną dla torowiska o konstrukcji bezpodsytkowej z podbudową betonową: na długości przystanków, węzła zwrotnicowego na rondzie Bernardyńskim oraz w tunelu wzdłuż ulicy Kujawskiej”;

i w tym zakresie orzekam:

„zastosować matę antywibracyjną o grubości co najmniej 12 mm dla torowiska o konstrukcji bezpodsytkowej z podbudową betonową: na długości przystanków oraz w tunelu wzdłuż ulicy Kujawskiej, tj. na poniższych odcinkach:

- linia nr 1: ok. km 0+140,00 – 0+747,00,

- linia nr 2: ok. km 0+180,00 – 0+248,00,

- linia nr 3: ok. km 0+000,00 – 0+137,00 wraz z całym układem zwrotnicowym w rejonie ronda Bernardyńskiego”;

9. uchylam w całości pkt IV decyzji

i w tym zakresie orzekam:

„Nakładam obowiązek sporządzenia analizy porealizacyjnej, po upływie 1 roku od rozpoczęcia eksploatacji, w zakresie badań rozprzestrzeniania się hałasu w środowisku w porze dnia i nocy, w rejonie terenów chronionych przed hałasem. Pomiar hałasu należy przeprowadzić w rejonie budynków zlokalizowanych w sąsiedztwie projektowanej drogi, w min. 9 miejscach, tj.: „D43MW granica terenu”, „ul. Solskiego 2”, ul. Karpacka 4”, „ul. Karpacka 22”, „ul. Wojska Polskiego 4”, „ul. Toruńska 12”, „ul. Bernardyńska 4”, „ul. Kujawska 10” oraz „ul. Kujawska 26”. Przed wykonaniem pomiarów, należy dokonać ponownej identyfikacji terenów chronionych przed hałasem, w celu ustalenia ich aktualnego stanu zagospodarowania w sąsiedztwie przedmiotowej trasy oraz ewentualnej weryfikacji punktów pomiarowych. Badania należy dokonać według metodyk i wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Uzyskane wyniki należy przedstawić w terminie 18 miesięcy od dnia

rozpoczęcia eksploatacji, Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.”;

10. w załączniku Charakterystyka planowanego przedsięwzięcia uchylam pkt I.1.e w brzmieniu:

„mata antywibracyjna – na długości przystanków, węzła zwrotnicowego na rondzie Bernardyńskim oraz w tunelu wzdłuż ulicy Kujawskiej”;

i w tym zakresie orzekam:

„ mata antywibracyjna o grubości co najmniej 12 mm dla torowiska o konstrukcji bezpodsypkowej z podbudową betonową: na długości przystanków oraz w tunelu wzdłuż ulicy Kujawskiej, tj. na poniższych odcinkach:

- linia nr 1: ok. km 0+140,00 – 0+747,00,
- linia nr 2: ok. km 0+180,00 – 0+248,00,
- linia nr 3: ok. km 0+000,00 – 0+137,00 wraz z całym układem zwrotnicowym w rejonie ronda Bernardyńskiego”;

11. w pozostałej części utrzymuję w mocy ww. decyzję.

UZASADNIENIE

Cytowaną w sentencji decyzją Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (dalej: RDOŚ w Bydgoszczy) na podstawie art. 71 ust. 2 pkt 2, 75 ust. 6, art. 82 i art. 85 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2016, poz. 353 t.j., ze zm.), zwanej dalej *ustawą o oś*, ustalił środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa linii tramwajowej wzdłuż ulicy Kujawskiej na odcinku od ronda Kujawskiego do ronda Bernardyńskiego wraz z rozbudową ulic: Bernardyńskiej, Kujawskiej, Solskiego, Toruńskiej, Wojska Polskiego, Zbożowy Rynek i przebudowa ulic przyległych”.

Niniejsze przedsięwzięcie zostało zakwalifikowane zgodnie z § 3 ust. 1 pkt. 34, 60 i 61 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2016 r., poz. 71), jako przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W związku z powyższym, wskutek wniosku Zarządu Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy z dnia 15 lipca 2013 r., RDOŚ w Bydgoszczy, w świetle dyspozycji zawartej w art. 73 ust. 1 *ustawy o oś*, wszczął postępowanie w przedmiotowej sprawie. Konsekwentnie zaś do wydanego postanowienia screeningowego z dnia 16 września 2013 r. organ I instancji w ramach ww. postępowania przeprowadził ocenę oddziaływania na środowisko.

Na podstawie art. 75 ust. 6 *ustawy o oś*, organem właściwym do wydania zaskarżonej decyzji jest RDOŚ w Bydgoszczy. Weryfikując właściwość organu I instancji, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska (dalej GDOŚ) stwierdził, że działki nr 37 i 93, obręb 148 Bydgoszcz, objęte zakresem planowanej inwestycji, zostały zakwalifikowane jako tereny zamknięte zgodnie z ówczesnie obowiązującą decyzją Nr 393/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 30 września 2014 r. *w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej* (Dz. U. MON z 2014. poz. 321 ze zm.). Wskazane nieruchomości zachowały powyższy status w świetle aktualnie obowiązującej decyzji Nr 42/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 marca 2016 r. *w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej* (Dz. U. MON z 2016 r., poz. 25 ze zm.).

W toku postępowania pierwszoinstancyjnego strony zostały zawiadomione przez RDOŚ w Bydgoszczy poprzez publiczne obwieszczenie m.in. o: jego wszczęciu (zawiadomienie z dnia

14 sierpnia 2013 r.), wydaniu postanowienia z dnia 16 września 2013 r. o obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (zawiadomienie z dnia 16 września 2013 r.), trzykrotnym wystąpieniu do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy oraz Komendanta Wojskowego Ośrodka Medycyny Prewencyjnej w Bydgoszczy o opinie dotyczące warunków realizacji przedsięwzięcia (zawiadomienia z dnia 23 lutego 2015 r., 29 października 2015 r. oraz 10 listopada 2015 r.), o zebraniu wszystkich dowodów w sprawie i możliwości zapoznania się z zebraną dokumentacją (zawiadomienie z dnia 11 stycznia 2016 r.) oraz o wydaniu zaskarżonej decyzji (zawiadomienie z dnia 22 lutego 2016 r.). Z uwagi na liczbę stron przekraczającą 20, w związku z treścią art. 74 ust. 3 *ustawy oos*, upublicznianie powyższych zawiadomień zostało dokonane z zachowaniem terminu 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia, wynikającego z art. 49 *Kpa*, w urzędach: Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (także w BIP) oraz Miasta Bydgoszcz, jak również zostały zamieszczone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Zarządu Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy.

RDOŚ w Bydgoszczy zapewnił udział w postępowaniu także społeczeństwu, informując, zawiadomieniem z dnia 10 listopada 2015 r., o możliwości zapoznania się z dokumentacją i zgłaszania uwag i wniosków w okresie od 18 listopada 2015 r. do 9 grudnia 2015 r. Powyższe zawiadomienie zostało upublicznione przez 21 dni na tablicy ogłoszeń ww. urzędów oraz w BIP Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, a także na tablicy ogłoszeń w siedzibie Zarządu Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy.

Dochowując terminu przewidzianego w *Kpa*, odwołanie od ww. decyzji RDOŚ w Bydgoszczy osobiście wniósł w dniu 11 marca 2016 r. Rafał Kuskowski, współwłaściciel nieruchomości znajdującej się w obszarze akustycznego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia (przed zastosowaniem środków minimalizujących ponadnormatywny poziom hałasu), tj. działki o nr ewid. 27 obręb 499 Bydgoszcz, położonej przy ul. Karpacka 4/1 (zgodnie z księgami wieczystymi o nr. BY1B/00096932/8 oraz o nr. BY1B/00044850/0).

W odwołaniu skarżący podniósł następujące zarzuty:

1. Naruszenie art. 7 *Kpa* z uwagi na niepodjęcie wszelkich niezbędnych działań koniecznych do dokładnego wyjaśnienia sprawy z uwzględnieniem stanu faktycznego, interesu publicznego oraz słusznego interesu obywateli, dotyczących m.in. braku wskazania obszaru, na którym planuje się zastosowanie zabezpieczeń akustycznych i sposobu ich montowania, a także obszaru, na którym inwestycja będzie wymagała uwzględnienia wpływów dynamicznych wywołanych przez drgania wynikające z realizacji inwestycji;
2. Wydanie decyzji stwarzającej zagrożenie dla chronionych „ptaków, zwierząt, jeży, lisów, drzew, roślin, itd.” występujących w sąsiedztwie planowanej inwestycji;
3. Brak wykonania rzetelnej oraz aktualnej inwentaryzacji przyrodniczej, w tym na posesji skarżącego przy ul. Karpackiej 4 oraz na sąsiadującej z nią nieruchomości przy ul. Karpackiej 8;
4. Spowodowanie obniżenia wartości nieruchomości przy ul. Karpackiej 4, w tym utraty znacznej części dochodu z najmu lokali, wskutek uciążliwości wywołanych rozbudową linii tramwajowej oraz zwiększonym natężeniem ruchu ciężkiego sprzętu i pojazdów samochodowych. W związku powyższym skarżący na podstawie art. 84 § 1 oraz art. 85 § 1 w zw. z art. 75 § 1 w zw. z art. 136 *Kpa* wniósł o przeprowadzenie oględzin nieruchomości przy ul. Karpackiej 4 oraz o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność ustalenia obniżenia wartości ww. nieruchomości;

5. Nieskuteczne informowanie stron (brak ogłoszeń na słupach przy obszarze planowanej inwestycji) o czynnościach podejmowanych przez organ I instancji w ramach postępowania, zwłaszcza o wydaniu decyzji z dnia 22 lutego 2016 r.;

6. Wydanie zaskarżonej decyzji w dniu 22 lutego 2016 r., podczas gdy w obwieszczeniu z dnia 16 lutego 2016 r. wyznaczono termin załatwienia sprawy na dzień 29 lutego 2016 r.

7. Naruszenie art. 37 *ustawy oos*.

Skarżący wniósł także o:

- wyjaśnienie, kiedy i gdzie odbył się przetarg na wyłonienie firmy projektowej planowanego przedsięwzięcia;

- wyjaśnienie, na jakiej podstawie zmieniono bez konsultacji społecznych „opracowanie Studium komunikacyjne lata 2008-2011”, które w opinii skarżącego było bardzo korzystne dla mieszkańców;

- ograniczenie już w chwili obecnej prędkości poruszania się pojazdów do 30 km/h na ul. Kujawskiej, Wojska Polskiego, Toruńskiej, rondzie Kujawskim oraz Bernardyńskim, w celu ochrony zdrowia ludzi przed narastającą emisją spalin oraz hałasu, a także w celu zapobiegnięcia rozjeżdżania małych zwierząt przez pojazdy samochodowe.

Ponadto w odwołaniu wniesiono o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji, a także o „wznowienie postępowania przy udziale społeczeństwa”.

GDOŚ ustalił i zważył, co następuje.

Zważywszy, że postępowanie prowadzone przez organ odwoławczy nie ogranicza się jedynie do weryfikacji zaskarżonej decyzji pod kątem podniesionych zarzutów, GDOŚ przeanalizował w toku prowadzonego postępowania sprawę w pełnym zakresie, co do okoliczności faktycznych i prawnych. Zgodnie z zasadą dwuinstancyjności (art. 15 *Kpa*), strony mają prawo do dwukrotnego rozpatrzenia danej sprawy. Wobec powyższego organ odwoławczy zapoznał się ze zgromadzonym materiałem dowodowym, w tym wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, ujednoczonym raportem o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko z października 2015 r. (dalej: *raport*), jego aneksem z listopada 2015 r., zaskarżoną decyzją, a także zarzutami skarżącego.

Po analizie akt zgromadzonych w sprawie, GDOŚ pismem z dnia 21 września 2016 r. (znak: DOOŚ-oaI.4210.11.2016.ADK.9), zwrócił się do inwestora o wyjaśnienie i doprecyzowanie kwestii, które budziły wątpliwości. Powyższe dotyczyło m.in. doprecyzowania oddziaływania akustycznego planowanego przedsięwzięcia, a także ewentualnego wpływu na wody powierzchniowe oraz na środowisko gruntowe-wodne. Pismami z dnia 14 oraz 19 października 2016 r. wnioskodawca udzielił odpowiedzi na ww. wezwanie, a ponadto doprecyzował informacje dotyczące oddziaływania przedsięwzięcia w zakresie emisji drgań dynamicznych.

Zawiadomieniami z dnia 26 października 2016 r., znak: DOOŚ-oaI.4210.11.2016.ADK.9 oraz DOOŚ-oaI.4210.11.2016.ADK.10, GDOŚ poinformował strony o możliwości zapoznania się z zebranymi w trakcie postępowania odwoławczego dowodami oraz o terminie i miejscu składania ewentualnych uwag i wniosków. Z powyższej możliwości żadna ze stron nie skorzystała.

Na wstępie wyjaśnienia wymaga, iż w myśl art. 33 § 1 *kpa* pełnomocnikiem strony może być osoba fizyczna posiadająca zdolność do czynności prawnych. W związku z powyższym, organ I instancji, wskazując w sentencji zaskarżonej decyzji pełnomocnika – osobę fizyczną, przez którą działa w niniejszej sprawie inwestor, winien był podać jej imię i nazwisko, nie zaś funkcję, jaką ona

pełni (przedstawiciel Firmy AUQA S.A.). Mając jednak na uwadze fakt, że ze zgromadzonych akt sprawy jednoznacznie wynika, iż osobą prawidłowo umocowaną do reprezentacji Zarządu Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy jest m.in. Sławomir Czapik (przedstawiciel Firmy AUQA S.A.), GDOŚ uznaje powyższe uchybienie za niemające wpływu na wynik sprawy.

Odnosząc się do kwestii podniesionych przez skarżącego, w opinii GDOŚ nie mógł zostać uznany za całkowicie uzasadniony zarzut dotyczący braku podjęcia przez RDOŚ w Bydgoszczy wszelkich niezbędnych działań koniecznych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy, a tym samym naruszenia art. 7 *Kpa*. Stanowisku skarżącego przeczy choćby fakt skierowania przez organ I instancji trzykrotnych szczegółowych wezwań do inwestora (pisma z dnia: 9 kwietnia 2015 r., 3 lipca 2015 r. oraz 13 sierpnia 2015 r.) w celu wyjaśnienia oraz uzupełnienia informacji przedstawionych w *raporcie* o oddziaływaniu planowanej inwestycji na środowisko. Powyższe dotyczyło m.in. oddziaływania akustycznego przedsięwzięcia, jego wpływu na stan i jakość powietrza oraz środowisko przyrodnicze. W tym miejscu podkreślić należy, iż raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko jest podstawowym dokumentem, w oparciu o który organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przeprowadza ocenę oddziaływania na środowisko. Przyjmuje się, że „autor raportu, aby go sporządzić, musi posiadać wiedzę specjalistyczną z dziedziny, z którą planowane przedsięwzięcie się wiąże”, przy czym „autorami raportu nie muszą być uprawnieni biegli, w tym i podlegający rygorom z art. 24 *K.p.a.*” (wyrok WSA w Warszawie z dnia 09 lipca 2007 r., IV SA/Wa 15/07). Jednocześnie zaznaczyć należy, że ponieważ ww. dokument nie jest opinią w rozumieniu przepisów *Kpa* i nie można traktować go jako opracowania naukowego, wiąże się to z koniecznością jego wnikliwej weryfikacji przez organ ochrony środowiska, pod kątem fachowości i rzetelności. W opinii organu odwoławczego, co do zasady raport, sporządzony zgodnie z ustawowymi wymogami, jest opracowaniem wiarygodnym i nie znajduje usprawiedliwienia podejście z założenia sceptyczne względem wartości tego opracowania oraz próba jego dezawuowania przez skarżących. Zgodnie z wyrokiem NSA z dnia 18 marca 2009 r. (II OSK 383/08), „raport (...) jest opracowywany na zlecenie podmiotu zainteresowanego realizacją przedsięwzięcia. Ma on charakter dokumentu prywatnego inwestora będącego dowodem w postępowaniu administracyjnym.” Jednocześnie sąd stwierdza, że: „Raport oceniany jest przez organ wydający decyzję (...), a uczestnicy postępowania mają możliwość zgłoszenia zastrzeżeń dotyczących tego dowodu. Zastrzeżenia te jednak nie mogą być gołosłowne lecz powinny być poparte np. ekspertyzą, która w sposób udokumentowany wskazuje na wady raportu.” W opinii GDOŚ, skarżący, podnosząc zastrzeżenia odnośnie decyzji organu I instancji, wydanej w oparciu o informacje przedstawione w *raporcie*, nie podał argumentów świadczących o nieprawidłowości powyższych danych, ograniczając się głównie do krytycznej oceny samej inwestycji oraz ogólnikowych stwierdzeń dotyczących oddziaływania planowanej inwestycji. O powyższym świadczy m.in. fragment: „Planowana budowa linii tramwajowej wiązać się będzie z szeregiem bardzo dużych uciążliwości związanych z procesem budowy linii tramwajowej, jak również z codziennymi pracami po dokonaniu budowy jak i po zakończeniu budowy. W znaczny sposób wzrośnie natężenie ruchu pojazdów samochodowych jak i szynowych, hałasu, spalin, drgań, itd.”

Odnosząc się do powyższego zarzutu, GDOŚ wskazuje, iż w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, poza opisem przeprowadzonego postępowania, organ I instancji szczegółowo odniósł się do przewidywanych w związku z realizacją inwestycji oddziaływań oraz ocenił ich skalę. Powyższe dotyczyło m.in. oddziaływania akustycznego, kwestii wystąpienia drgań, wpływu na stan jakości

powietrza, zapotrzebowania na wodę, sposobu postępowania z wodami opadowymi i roztopowymi wraz z systemem ich podczyszczania, wpływu na środowisko gruntowo – wodne, wody powierzchniowe oraz cele wyznaczone dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych, gospodarki odpadami, a także oddziaływania na środowisko przyrodnicze i klimat. Niemniej jednak organ odwoławczy, analizując całość materiału dowodowego, uznał, iż niektóre z poniżej opisanych zagadnień wymagały przeprowadzania dodatkowego postępowania wyjaśniającego oraz doprecyzowania części określonych przez RDOŚ w Bydgoszczy środowiskowych warunków realizacji przedsięwzięcia.

Poniżej przedstawiono analizę powyższych zagadnień dotyczących realizacji planowanego przedsięwzięcia, w tym także kwestii poruszonych przez skarżącego w odwołaniu:

I. Oddziaływania w zakresie emisji drgań dynamicznych.

Zgodnie z informacjami zawartymi w materiale dowodowym (*raport*, uzupełnienie z dnia 14 października 2016 r.), wyniki badań geotechnicznych przeprowadzone w 2012 r. wykazały, że na obszarze objętym realizacją przedsięwzięcia występują głównie grunty niespoiste, tj. piaski pylaste, piaski drobnoziarniste, piaski średnioziarniste i pospółki, dobrze przenoszące obciążenia dynamiczne. Niemniej jednak stwierdzone przewarstwienie ww. gruntów glinami pylastymi zwięzłymi, glinami piaszczystymi zwięzłymi i pyłami piaszczystymi, a więc występowanie licznych powierzchni rozdzielających grunty o różnych cechach fizykochemicznych będzie się przyczyniać do rozproszenia rozprzestrzeniania się ww. obciążeń (powierzchniowe odbicie fal). Co więcej, relatywnie głębokie zaleganie zwierciadła wody (tj. 2,75 do 6,64 m p.p.t.) pozwala także przyjąć, że nie będzie ono powodowało przyspieszenia procesu przenoszenia drgań przez grunt oraz nie spowoduje upłynnienia się podłoża pod ich wpływem. Powyższe pozawala zatem na wyciągnięcie wniosku, iż z uwagi na istniejące na omawianym obszarze uwarunkowania gruntowe oraz gruntowo-wodne, najbliższa zabudowa miejsca realizacji przedsięwzięcia nie będzie podlegać znacząco negatywnym wpływom dynamicznym przenoszonym przez podłoże.

Z informacji przedstawionej w *raporcie* (s. 157) wynika, iż źródłem emisji drgań podczas budowy przedmiotowego przedsięwzięcia, będą maszyny oraz urządzenia budowlane. Charakter omawianego oddziaływania będzie krótkotrwały i ustąpi wraz z zakończeniem prac budowlanych. Problematyka właściwego stosowania urządzeń budowlanych regulowana jest odrębnymi przepisami oraz wynika z zasad określonych w instrukcjach obsługi urządzeń budowlanych. W celu zapewnienia wymaganego komfortu ludziom przebywającym w pomieszczeniach budynków narażonych na ww. oddziaływanie, organ I instancji zakazał w pkt. I.2.4 skarżonej decyzji prowadzenia prac budowlanych w porze nocnej na terenach chronionych akustycznie, do których należą m.in. tereny zabudowy mieszkaniowej, zaś w nowo sformułowanym pkt. I.2.13.a GDOŚ nałożył na inwestora wymóg stosowania nowoczesnych maszyn wyposażonych w elementy zmniejszające emisję drgań i wibracji do środowiska. Jednocześnie z uwagi na fakt, iż w bezpośrednim sąsiedztwie rozbudowywanych ulic (m.in. przy granicy pasa drogowego) znajdują się budynki, w tym stare oraz wpisane do gminnej ewidencji zabytków, GDOŚ za zasadne uznał zobowiązanie inwestora (pkt. I.2.13.b) do przeprowadzenia przed rozpoczęciem robót budowlanych (prac ziemnych) oraz po ich zakończeniu, inwentaryzacji aktualnego stanu ww. budynków, w celu udokumentowania ewentualnego wpływu przeprowadzonych prac na ich stan techniczny.

Wyjaśnienia wymaga, iż powodem uchylenia pkt I.2.13 skarżonej decyzji było jego błędne sformułowanie, tj.: „*Po zakończeniu inwestycji, w przypadku skarg użytkowników budynków sąsiadujących z planowaną inwestycją, przeprowadzić badania wpływu drgań mechanicznych na budynki oraz na ludzi w nich przebywających*”. Zdaniem organu odwoławczego taki zapis wykracza poza granice dopuszczone przepisami prawnymi, tj. art. 107 § 1 *Kpa* oraz 82 ust. 1 pkt 1 lit. b *ustawy oos*. Zgodnie z przywołanym wyżej artykułem *Kpa* decyzja powinna zawierać m.in. rozstrzygnięcie. Z kolei art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. b *ustawy oos* mówi, że w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wydawanej po przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ określa warunki wykorzystywania terenu w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich. A zatem nakładane na inwestora obowiązki winny mieć swoje źródło w przeprowadzonej ocenie oddziaływania na środowisko, nie zaś być uzależnione od zdarzeń przyszłych. Co więcej, w obowiązujących przepisach prawa brak jest przepisu, który uzależniałby wypełnienie wymogów wynikających z rozstrzygnięcia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach od ewentualnych protestów osób trzecich. Zwrócenia uwagi przy tym wymaga brak spójności pomiędzy sentencją zaskarżonej decyzji w ww. zakresie a jej uzasadnieniem (s.24), w którym z kolei organ I instancji „zaleca” przeprowadzenie oceny stanu technicznego budynków, zlokalizowanych przede wszystkim blisko frontu robót budowlanych, nie warunkując wykonania tego obowiązku od jakichkolwiek przesłanek. Podkreślić zatem należy, iż poza faktem, że powyższe nie zostało zapisane w sentencji rozstrzygnięcia, która jest źródłem praw i obowiązków inwestora, to z użycia miękkiego zwrotu „zaleca się” nie wynika zasadność i obowiązek podjęcia określonych działań. W związku z powyższym GDOŚ za zasadne uznał uchylenie warunku I.2.13 skarżonej decyzji i nadanie mu nowego wyżej opisanego brzmienia.

W odniesieniu do fazy eksploatacji przebudowywanego układu komunikacyjnego, drgania mogą powstawać w wyniku przejazdu samochodów i tramwajów. Wyjaśnić należy, iż zgodnie z publikacją „*Drgania drogowe*” [Adamczyk J., Targosz J.; AG-H w Krakowie, Katedra Robotyki i Dynamiki Maszyn; Kraków 2003], główną przyczyną generowania drgań drogi i otoczenia przyległego do niej jest nierówność jezdni, która zależy przede wszystkim od rodzaju zastosowanej nawierzchni. Czynnikiem odpowiedzialnym za powstawanie drgań na drogach są uderzenia spowodowane odrywaniem się kół od powierzchni drogi na skutek nierówności, co w przypadku przedmiotowej inwestycji, w wyniku której przebudowywane drogi będą charakteryzować się wyższymi parametrami technicznymi oraz nową, równą nawierzchnią, będzie w znacznym stopniu ograniczone w stosunku do obecnego stanu. Weryfikacja powyższych kwestii, zostanie przeprowadzona w ramach wydawania zezwolenia na realizację inwestycji drogowej, bowiem nie stanowi ona przedmiotu analiz prowadzonych na etapie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W przypadku zaś linii tramwajowej, inwestor, w celu ograniczenia emisji drgań powstających podczas ruchu pojazdów na styku koła z szyną, zaplanował wielostopniowe rozwiązania techniczne polegające na zastosowaniu:

- bezpodsypkowej konstrukcji układu torowego wraz z podbudową betonową (zapewniającą trwałą podstawę dla nawierzchni torowej w miejscach o zwiększonych oddziaływaniach

dynamicznych) oraz systemem szyny w otulinie (tzw. ERA lub analogiczny), której lokalizacja określona została w pkt. I.3.2.b skarżonej decyzji,

- wibroizolację w postaci maty antywibracyjnej dla ww. konstrukcji podbudowy, której parametry oraz lokalizacja, zgodnie z danymi zawartymi w załączniku 19 *raportu* oraz uzupełnieniem z dnia 14 października 2016 r., zostały doprecyzowane poprzez korektę pkt I.3.2.c skarżonej decyzji. W świetle informacji przedłożonych przez inwestora, dla częstotliwości 40Hz mata antywibracyjna o grubości 12 mm redukuje drgania o 16, 5 dB.

Mając powyższe na uwadze organ odwoławczy stwierdza, iż eksploatacja planowanego przedsięwzięcia nie będzie źródłem znacząco negatywnego oddziaływania w zakresie emisji drgań dynamicznych.

W odniesieniu do zarzutów skarżącego, dotyczących znaczącego wpływu na jego dom i posesję drgań generowanych na etapie budowy (prace budowlane z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu) oraz eksploatacji (ruch tramwajów, pojazdów osobowych i ciężarowych), organ odwoławczy stwierdza, iż są one bezzasadne. W pierwszej kolejności podkreślić należy, iż, wbrew twierdzeniom skarżącego, jego nieruchomości nie znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie planowanej inwestycji, co potwierdza m.in. plan sytuacyjno-wysokościowy obszaru objętego realizacją wnioskowanej inwestycji (załącznik nr 1 *raportu*). Co więcej, zgodnie z wyjaśnieniami przedłożonymi przez inwestora (pismo z dnia 14 października 2016 r.) w bezpośrednim sąsiedztwie działki przy ul. Karpackiej 4 nie będą prowadzone prace przy użyciu ciężkiego sprzętu budowlanego mogącego mieć wpływ na zlokalizowany na tej nieruchomości budynek wielorodzinny. Roboty związane z budową nawierzchni drogowych (prace przy budowie ścieżki pieszo rowerowej w ciągu wschodniej nitki ul. Kujawskiej) będą odbywały się w odległości ok. 30 m od budynku na terenie posesji przy ul. Karpackiej 4, zaś prace związane z budową torowiska tramwajowego w odległości ok. 45 od ww. nieruchomości. Powyższe uprawnia zatem do przyjęcia, iż na etapie budowy zaplanowanego układu komunikacyjnego nieruchomości skarżącego nie znajdzie się pod wpływem znacząco negatywnych oddziaływań związanych z emisją drgań dynamicznych. W odniesieniu zaś do etapu eksploatacji zwrócenia uwagi wymaga, iż szczegółowe unormowania w zakresie oceny szkodliwości drgań przekazywanych przez podłoże na budynki zawarte są w normie PN-85/B-01270. Zgodnie z nią w obliczeniach wpływu drgań przenoszonych przez podłoże na budynek można pominąć obciążenie budynku wywołane drganiami przekazywanymi przez podłoże, jeżeli budynek znajduje się w odległości większej niż 15 m od osi linii tramwajowej albo osi drogi kołowej I kategorii lub ulicy przelotowej. Skoro zatem omawiana norma dopuszcza zaniechanie wykonania ww. obliczeń po spełnieniu kryterium odległości, to mając na uwadze, iż budynek skarżącego znajduje w odległości ok. 30 m od planowanego przedsięwzięcia (wschodnia jezdnia ul. Kujawskiej), a przy tym fakt, iż przebudowywane drogi będą charakteryzować się wyższymi parametrami technicznymi oraz nową, równą nawierzchnią, jak również uwzględniając planowane do zastosowania środki minimalizujące – to w opinii organu odwoławczego oddziaływanie w zakresie emisji drgań dynamicznych na nieruchomości skarżącego na etapie funkcjonowania przedsięwzięcia należy uznać za nieznaczące.

II. Oddziaływanie akustyczne

Wątpliwości organu odwoławczego wzbudził sposób, w jaki w *raporcie* ustalono tereny chronione akustycznie, określone w rozporządzeniu z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014, poz. 112 ze zm.), dalej: *rozporządzenie*.

W myśl art. 114 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2016 r., poz. 672 ze zm.), dalej: *POŚ*, podstawą kwalifikacji terenów chronionych akustycznie, o których mowa w *rozporządzeniu*, jest ich przeznaczenie przewidziane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Natomiast w razie braku ww. planu, art. 115 *POŚ* nakazuje dokonania powyższej kwalifikacji na podstawie faktycznego zagospodarowania i wykorzystania tego i sąsiednich terenów.

Analiza sporządzonego w sprawie *raportu* (rys. 2 – 6, Tab. 29-31 oraz załącznika 21 *raportu* „*Mapy przedstawiające zasięgi oddziaływania akustycznego*”) wykazała, iż kwalifikacja terenów podlegających ochronie akustycznej została w części oparta na mapie wrażliwości hałasowej, stworzonej w ramach opracowania Mapy Akustycznej Miasta Bydgoszczy (<http://www.mapy.bydgoszcz.pl/VisMap/apps/bydgoszcz/public/index.php>). Zgodnie z informacjami zawartymi w „Programie ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Bydgoszczy” (Dz. U. Kujaw. z 2013 r., poz. 2007), s. 19, mapa wrażliwości hałasowej „*przedstawia rozkład dopuszczalnych poziomów hałasu na rozpatrywanym obszarze, w zależności od sposobu zagospodarowania terenu i jego funkcji, z odniesieniem do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub, w przypadku ich braku, na podstawie faktycznego zagospodarowania i wykorzystywania terenów*”. Wbrew jednak zacytowanej informacji, GDOŚ zwrócił uwagę na rozbieżności w kwalifikacji terenów chronionych akustycznie przedstawionej na mapie wrażliwości hałasowej, odwzorowanej w *raporcie*, w stosunku do przeznaczenia terenów wynikającego z zapisów obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Powyższe niezgodności dotyczyły oznaczenia w *raporcie*, w ślad za mapą wrażliwości hałasowej, niżej wymienionych obszarów, jako terenów strefy śródmiejskiej powyżej 100 tys. mieszkańców, podczas gdy:

1) teren A30U/MW (przylegający do zachodniej jezdni ul. Kujawskiej) to teren zabudowy usługowej i mieszkaniowej wielorodzinnej - uchwała Nr LXVI/1264/06 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 marca 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „*Szwederowo - Nowodworska*” w Bydgoszczy;

2) teren U/M (przylegający do zachodniej jezdni ul. Kujawskiej, położony na południe od ww. terenu A30U/MW) to teren zabudowy usługowo-mieszkaniowej (podstawowe przeznaczenie to rozwój funkcji usługowo - handlowych i nieuciążliwego rzemiosła usługowego, jako dopuszczalne przeznaczenie ustalono funkcje mieszkaniowe) - uchwała Nr XIV/439/99 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 września 1999 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Bydgoszczy w rejonie ulicy Kujawskiej 10;

3) teren A2.MW/U (przylegający do południowej jezdni ul. Toruńskiej, miejsce lokalizacji punktu pomiarowego ul. Toruńska 12) to teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej - uchwała Nr LIV/834/009 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 28 października 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „*Śródmieście-Ustronie*” w Bydgoszczy.

Zgodnie z ustaleniami poczynionymi przez organ odwoławczy, strefa śródmiejska o symbolu C, w obrębie której znajdują się wyżej wskazane tereny (określone jako obszary usług okołomiejskich i mieszkalnictwa o wysokiej częstotliwości), została wyznaczona w uchwale Nr L/756/09 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 15 lipca 2009 r. w sprawie *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Bydgoszczy* (załącznik III), a następnie przeniesiona na ww. mapę wrażliwości akustycznej. W tym miejscu wyraźnego podkreślenia wymaga, iż podstawowym źródłem, w oparciu o które należy dokonywać kwalifikacji terenów chronionych akustycznie jest miejscowy plan

zagospodarowania przestrzennego (art. 114 *POJ*), nie zaś studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które stanowi wyraz polityki przestrzennej miasta i może określać stany, które dopiero będą realizowane w przyszłości. Przyjęcie odmiennej kategorii obszarów chronionych akustycznie w stosunku do wynikającej z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego spowodowało, iż w *raporcie*, dokonując analizy oddziaływania akustycznego planowanego przedsięwzięcia, odniesiono się do mniej rygorystycznych standardów akustycznych. Zgodnie bowiem z *rozporządzeniem*, dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz terenów mieszkaniowo-usługowych dopuszczalny równoważny poziom hałasu dla pory dnia ($L_{Aeq D}$) wynosi 65 dB, zaś dla pory nocnej ($L_{Aeq N}$) - 56 dB, podczas gdy dla terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców normy hałasu wynoszą odpowiednio: $L_{Aeq D} = 68$ dB, $L_{Aeq N} = 60$ dB.

Ponadto tutejszy organ zwrócił uwagę, iż w zgromadzonej dokumentacji brak jest stanowiska Prezydenta Miasta Bydgoszczy dotyczącego faktycznego zagospodarowania terenów znajdujących się w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia, a nieobjętych ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, tj. działek o nr ewid. 27 (ul. Karpacka 4) oraz 28 (ul. Karpacka 8), obręb 499 Bydgoszcz, terenów zabudowań wzdłuż ul. Babia Wieś. Przedłożone pismo z sierpnia 2013 r. z Urzędu Miasta Bydgoszczy dotyczące kwalifikacji terenów podlegających ochronie akustycznej jedynie ogólnikowo informuje, iż w sąsiedztwie planowanej inwestycji dominują tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców oraz znajdują się tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, a ich lokalizacja przedstawiona jest na załączniku stanowiącym kopię mapy wrażliwości hałasowej. Zgodnie z ww. mapą, tereny zabudowań przy ul. Babia Wieś zostały zaliczone do strefy śródmiejskiej, zaś w stosunku do nieruchomości przy ul. Karpackiej nie określa ona faktycznego zagospodarowania i wykorzystania terenów. Tym samym niemożliwe stało się zweryfikowanie dokonanej w *raporcie* kwalifikacji przeznaczenia ww. terenów.

Mając powyższe na uwadze GDOŚ wezwał inwestora o ponowne zbadanie, czy dopuszczalne poziomy hałasu, obowiązujące stosownie do przeznaczenia terenów określonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku ich braku, do faktycznego zagospodarowania terenu, zostaną dochowane po zastosowaniu środków minimalizujących. Wymagane wyjaśnienia (wraz z pismem Urzędu Miasta Bydgoszczy) zostały przedłożone do tutejszego organu przy piśmie z dnia 19 października 2016 r.

Przeprowadzona ponowna analiza akustyczna, w tym mapy obrazujące rozkład izofon dla roku 2017 oraz 2027 (hałas drogowy wraz z hałasem szynowym), uwzględniające prawidłowo dokonaną kwalifikację terenów chronionych akustycznie, wskazała na możliwość przekroczenia w obu horyzontach czasowych, pomimo zastosowanych środków minimalizujących, ww. dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach mieszkaniowo – usługowych znajdujących się w rejonie:

a) zachodniej jezdni ul. Kujawskiej: ww. teren A30U/MW oraz teren U/M (receptor „P_{dot.}” przy ul. Kujawskiej 10):

- w 2017 r. o 1,2 dB w porze dnia oraz o 3,4 dB w porze nocy,
- w 2027 r. o 0,3 dB w porze nocy;

b) zachodniej jezdni ul. Kujawskiej: teren oznaczony symbolem A33U zgodnie z uchwałą LXVI/1264/06 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 marca 2006 r. w sprawie *miejscowego planu*

zagospodarowania przestrzennego „Szvederowo-Nowodworska” w Bydgoszczy (receptor „A33U na granicy terenu (A)”):

- w 2017 r. o 1,9 dB w porze nocy;

c) południowej jezdni ul. Toruńskiej: ww. teren A2.MW/U (receptor przy ul. Toruńska 12):

- w 2017 r. o 0,9 dB w porze nocy,

- w 2027 r. o 0,6 dB w porze nocy;

d) południowej jezdni ul. Wojska Polskiego: teren oznaczony symbolem B14AUC zgodnie z uchwałą Nr XXXVI/585/97 Rady Miejskiej Bydgoszczy z dnia 19 marca 1997 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego osiedla „Wzgórze Wolności” ul. Toruńska, Niżyny, Kujawska, (receptor przy ul. Wojska Polskiego 4):

- w 2017 r. o 1,4 dB w porze dnia oraz o 3,3 dB w porze nocy,

- w 2027 r. o 1,1 dB w porze nocy.

Kwestia możliwych do wystąpienia przekroczeń standardów akustycznych w rejonie ul. Wojska Polskiego została wyjaśniona w zaskarżonej decyzji. Z uwagi na dużą liczbę bezpośrednich wjazdów z ul. Wojska Polskiego na osiedle, nie ma możliwości ustawienia ekranu akustycznego wzdłuż granicy terenu B14AUC, który, jak wykazano w raporcie, pozwoliłby na skuteczne obniżenie ponadnormatywnej emisji hałasu do poziomów obowiązujących na terenach mieszkaniowo – usługowych. Z kolei, zgodnie z wynikami modelowania, lokalizacja ekranu akustycznego pomiędzy torowiskiem a południową jezdnią ul. Wojska Polskiego nie przyniesie oczekiwanego efektu w postaci obniżenia ponadnormatywnego hałasu. Wynika to z faktu, iż głównym źródłem omawianego oddziaływania jest hałas drogowy z południowej jezdni ul. Wojska Polskiego, która w wyżej przedstawionym rozwiązaniu nie byłaby ekranowana. Podobna sytuacja występuje w pozostałych trzech przypadkach wymienionych w ww. pkt a - c, gdzie zabudowa występująca na terenach chronionych akustycznie znajduje się na granicy pasa drogowego przebudowywanych ul. Kujawskiej i ul. Toruńskiej, co tym samym wyklucza możliwość zastosowania ekranów akustycznych.

W odniesieniu do powyższych wyników organ odwoławczy zaznacza, iż przy ich interpretacji należy wziąć pod uwagę fakt, że rzeczywisty poziom oddziaływania akustycznego może być inny niż wyliczony, zwłaszcza, gdy skala obliczonych przekroczeń mieści się, jak w omawianej sprawie, w granicach błędu stosowanych metod symulacji (ok. 3-4 dB). Powyższe różnice mogą być spowodowane chociażby niepewnością uwzględnionych w modelu parametrów ruchu (natężenie ruchu, udział pojazdów ciężkich) oraz przyjętych do obliczeń parametrów w zakresie odwzorowania terenu (konfiguracja, przeszkody, zagospodarowanie itp.). W tym miejscu zwrócenia uwagi wymaga, iż zgodnie z informacjami zawartymi w raporcie (s.131), dane dotyczące natężenia ruchu przyjęte do modelowania akustycznego na podstawie opracowania p.t. „Studium transportowe miasta Bydgoszczy wraz z oceną bezpieczeństwa ruchu drogowego”, (Fundacja „Rozwój UTP”, 2010 r.), mogą być zawyżone, na co wskazują wyniki rzeczywistego pomiaru natężenia ruchu pojazdów uzyskane przez Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy z Inteligentnego Systemu Sterowania Ruchem (ITS). Tym samym w ocenie organu odwoławczego nie można uznać, by otrzymane w niniejszej sprawie wyniki symulacji dla obu horyzontów czasowym stanowiły o pewności wystąpienia przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu. Istotnym jest także, iż jak wynika z raportu, planowana rozbudowa infrastruktury drogowej na terenie miasta Bydgoszczy

przyczyni się w perspektywie długoterminowej do zmniejszenia natężenia ruchu pojazdów w obrębie przebudowywanego układu komunikacyjnego, co, uwzględniając również trend obniżania się emisji hałasu od pojedynczego samochodu w ciągu 10-15 lat, skutkuje, iż przewidywane w roku 2027 przekroczenia standardów akustycznych na omawianych terenach podlegających ochronie przed hałasem ulegną znacznemu zmniejszeniu. Niemniej jednak w celu weryfikacji wielkości prognozowanych oddziaływań akustycznych zidentyfikowanych i opisanych w raporcie z oddziaływaniami, które wystąpią w rzeczywistości w trakcie eksploatacji przedsięwzięcia, oraz skuteczności planowanych środków minimalizujących (wskazanych w pkt. I.3.1 skarżonej decyzji oraz zmodyfikowanym przez GDOŚ pkt. I.3.2 skarżonej decyzji), inwestor został zobowiązany do przeprowadzenia analizy porealizacyjnej w rok po oddaniu do użytkowania planowanej drogi.

Mając na uwadze, iż wyniki ponownie przeprowadzonej analizy oddziaływania akustycznego wykazały możliwość wystąpienia przekroczeń na terenach A30U/MW oraz U/M (ww. pkt a), a także na terenie A33U (ww. pkt b), GDOŚ rozszerzył listę miejsc, w których konieczne jest wykonanie pomiarów hałasu w ramach analizy porealizacyjnej o dodatkowy punkt pomiarowy w rejonie ul. Kujawskiej 10 oraz 26 (korekta pkt IV skarżonej decyzji). Na pozostałych terenach, na których zidentyfikowano prawdopodobieństwo wystąpienia przekroczeń akustycznych (ww. pkt c i d) w zaskarżonej decyzji przewidziano punkty pomiarowe hałasu, tj. przy ul. Toruńskiej 12 oraz ul. Wojska Polskiego 4.

Jednocześnie wskazać należy, że z uwagi na fakt, iż zabudowa mieszkaniowa na terenach podlegających ochronie akustycznej wskazanych w ww. pkt a-c, położona jest na granicy pasa drogowego przebudowywanych ul. Kujawskiej, Toruńskiej i Wojska Polskiego, zastosowanie względem nich ma art. 114 ust. 4 *ustawy POŚ*. Zgodnie z jego treścią, w przypadku zabudowy mieszkaniowej, szpitali, domów pomocy społecznej lub budynków związanych ze stałym albo czasowym pobytem dzieci i młodzieży, zlokalizowanych na granicy pasa drogowego ochrona przed hałasem polega na stosowaniu rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynkach. Mając powyższe na uwadze, w uzupełnieniu raportu z dnia 19 października 2016 r. przeanalizowano, czy zaproponowane w raporcie i określone w skarżonej decyzji oddziaływania minimalizujące, pozwolą na dotrzymanie właściwych warunków akustycznych w budynkach zgodnie z normą PN-87/B-02151/02 „*Akustyka budowlana. Ochrona przed hałasem pomieszczeń w budynkach. Dopuszczalne wartości poziomu dźwięku w pomieszczeniach*”. Zgodnie z nią dopuszczalny równoważny poziom hałasu (L_{Aeq}) przenikający do pomieszczeń mieszkalnych w budynkach mieszkalnych, internatach, domach rencistów, domach dziecka, hotelach kategorii S i I, hotelach robotniczych, wynosi: 40 dB w porze dnia, 30 dB w porze nocy. Wyniki przedstawionej analizy wykazały, że powyższe wymogi zostaną dotrzymane w każdym z rozpatrywanych przypadków.

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia, GDOŚ nie znajduje uzasadnienia do nakładania na inwestora obowiązku podejmowania już na tym etapie dodatkowych działań w zakresie ochrony akustycznej.

Odnosząc się do zarzutów skarżącego dotyczących naruszenia jego „interesów o charakterze majątkowym” oraz zdrowia, wynikającego z dużych uciążliwości związanych z emisją hałasu zarówno na etapie budowy, jak i eksploatacji planowanego przedsięwzięcia, GDOŚ stwierdza, iż są one bezzasadne. Zgodnie z wyjaśnieniami przedstawionymi wcześniej, w niniejszej decyzji, nieruchomości skarżącego nie graniczy z miejscem realizacji przedsięwzięcia, zaś roboty budowlane

z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu (spychaczy, koparek, dźwigów) nie będą prowadzone w bezpośrednim sąsiedztwie działki przy ul. Karpackiej 4. Mając powyższe na uwadze, a także krótkotrwały i przejściowy charakter omawianego oddziaływania, które ustanie wraz z zakończeniem robót budowlanych, jak również nałożony na inwestora nakaz lokalizacji zapleczy budowy poza terenami chronionymi akustycznie (pkt. I.2.3 skarżonej decyzji) oraz prowadzenia uciążliwych prac w sąsiedztwie ww. terenów wyłącznie w porze dziennej (pkt. I.2.3 skarżonej decyzji), GDOŚ stwierdza, iż w oddziaływanie na nieruchomość skarżącego w zakresie emisji hałasu na etapie budowy przedsięwzięcia należy uznać za nieznaczące.

Z uwagi na fakt, iż nieruchomość skarżącego nie jest objęta zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jej kwalifikacji pod kątem ochrony akustycznej dokonano na podstawie faktycznego zagospodarowania terenu. Zgodnie z pismem Urzędu Miasta w Bydgoszczy z dnia 6 października 2016 r., działka o nr ewid. 27, obręb 499, stanowi teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, na którym obowiązują następujące standardy akustyczne: $L_{Aeq D} = 65$ dB, $L_{Aeq N} = 56$ dB. Wyniki modelowania propagacji hałasu (drogowego i szynowego) dla roku 2017 ($L_{Aeq D} = 59,2$ dB, $L_{Aeq N} = 55,4$ dB) oraz 2027 ($L_{Aeq D} = 56,3$ dB, $L_{Aeq N} = 49,4$ dB) wskazały, iż na etapie funkcjonowania przedsięwzięcia ww. normy jakości środowiska zostaną spełnione na nieruchomości skarżącego. W związku z powyższym, wbrew opinii skarżącego, brak jest podstaw do twierdzenia, iż eksploatacja przebudowywanego układu komunikacyjnego przyczyni się do wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania akustycznego na jego posesji. Niemniej jednak, z uwagi na liczne protesty skarżącego, RDOŚ w Bydgoszczy, zobowiązał inwestora do wykonania, w ramach analizy porealizacyjnej, pomiaru rzeczywistego poziomu hałasu przy ul. Karpackiej 4, który pozwoli na zweryfikowanie przedstawionych na tym etapie prognoz.

Ponadto, za mijający się ze stanem faktycznym należy uznać zarzut skarżącego odnośnie niewskazania lokalizacji zabezpieczeń akustycznych przewidzianych w ramach realizacji omawianego przedsięwzięcia. W zaskarżonej decyzji organ I instancji, na podstawie informacji zawartych w raporcie oraz w jego załączniku nr 19, określił konieczne do zastosowania rozwiązania mające na celu zminimalizowanie oddziaływania akustycznego (drogowego i szynowego). W świetle powyższych wymogów inwestor został zobowiązany do zastosowania na wszystkich odcinkach ulic objętych zakresem niniejszej inwestycji tzw. cichej nawierzchni drogowej o skuteczności redukcji hałasu na poziomie 4-5 dB w stosunku do tradycyjnych nawierzchni bitumicznych (pkt. I.3.1). W celu ograniczenia hałasu szynowego przewidziano zaś następujące rozwiązania techniczne: smarownice torowe w lukach o promieniu mniejszym od 52 m (pkt. I.3.2.a), a także konstrukcje bezpodsypkową z podbudową betonową wraz z systemem szyny w otulinie (tzw. ERS lub analogiczny) w kilometrażu podanym w pkt. I.3.2.b.

III. Oddziaływanie na wody powierzchniowe oraz wody podziemne/środowisko gruntowo-wodne.

Analizując zagadnienie oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko gruntowo-wodne, GDOŚ zwrócił uwagę, iż w raporcie nie wyjaśniono kwestii, czy w związku z koniecznością obniżenia w stosunku do istniejącego terenu linii tramwajowej w ulicy Kujawskiej, jak również ronda Kujawskiego o ponad 2,5 m, konieczne będzie wykonanie odwodnień czasowych na etapie budowy lub stałych na etapie eksploatacji przebudowywanego układu komunikacyjnego. Z informacji

zawartych w *raporcie* wynika bowiem, iż na terenie realizacji przedsięwzięcia ustabilizowane zwierciadło wody w pierwszej warstwie wodonośnej występuje na głębokości od ok. 2 do 4,4 m p.p.t. (w zakresie rzędnych 65 do 67, 8 m n.p.m.), co tym samym może sugerować, że koniecznym będzie odwodnienie obszaru, na którym przewidziano obniżenie niwelety istniejącego układu komunikacyjnego.

W odpowiedzi na wezwanie GDOŚ, inwestor wyjaśnił (uzupełnienie *raportu* z dnia 14 października 2016 r.), iż w ramach realizacji przedsięwzięcia konieczne będzie wykonanie jedynie czasowych odwodnień w związku z budową kanalizacji deszczowej i wodociągowej. Powołując się na wyniki zawarte w dokumentacji geologiczno-inżynierskiej, wskazano, iż ustabilizowane zwierciadło wód gruntowych występujące na głębokości 1,62-6,60 m p.p.t (rzędne 34,61 – 42,35 m n.p.m.) stwierdzono na odcinku od ronda Bernardyńskiego do rzeki Brdy. Ponadto swobodne zwierciadło wody gruntowej zostało udokumentowane w miejscu kumulacji osadów glacialnych w rejonie skrzyżowania ul. Wojska Polskiego z Trasą Uniwersytecką (woda na głębokości ok. 3,1 m p.p.t., rzędna 67,91 m p.p.t.), które może częściowo zanikać w miesiącach suchych. Natomiast w rejonie obniżanego ronda Kujawskiego (rzędna terenu ok. 66,3 – 67 m n.p.m.) nie stwierdzono występowania wód podziemnych, w związku z czym nie będzie potrzeby stałego obniżania zwierciadła wód podziemnych. Jedynie na etapie budowy prace związane z budową kanalizacji deszczowej, sanitarnej oraz sieci wodociągowej w tym rejonie wymagać będą czasowego odwodnienia dna wykopu, przy użyciu drenażu ułożonego na jego dnie. Woda z odwodnienia będzie kierowana do kanalizacji deszczowej, a następnie po podczyszczeniu w istniejącym układzie podczyszczania wód deszczowych i opadowych (dwa zespoły osadnik – separator), zrzucana do rzeki Brdy.

Kolejną kwestią, którą GDOŚ uznał za istotną do wyjaśnienia, w związku z możliwością negatywnego wpływu przedsięwzięcia na wody rzeki Brdy, był zakres prac związanych z przebudową układu kolektora deszczowego K.15 do ww. cieku wraz z odcinkiem wylotowym (s. 15 aneksu *raportu* z listopada 2015 r.). Wyjaśniając powyższą kwestię (pismo z dnia 19 października 2016 r.), poinformowano, iż w związku z realizacją przedsięwzięcia zaistniała konieczność wymiany obecnego rurociągu o średnicy 700 mm, zamocowanego na nabrzeżu umocnionym płytami betonowymi, na większy, tj. docelowo wylot ma przyjąć średnicę 1200 mm. Zgodnie z ww. wyjaśnieniami przewidziane prace budowlane będą prowadzone na brzegu rzeki, poza minimalną (w odległości ok. 2 m od krawędzi istniejącej rury wylotowej), oraz krótkotrwałą (do 2 tygodni) ingerencją w jej koryto, związaną z koniecznością odcięcia się od wód rzeki na czas wymiany rury osadzonej w nabrzeżu.

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia, jak również pozostałe prawidłowe ustalenia poczynione w ww. zakresie przez organ I instancji, GDOŚ stwierdza, iż budowa oraz eksploatacja przedmiotowego układu komunikacyjnego nie będzie wiązała się ze znacząco negatywnym oddziaływaniem na środowisko gruntowo-wodne, czy też pogorszeniem stanu jakości wód rzeki Brdy.

IV. Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze

Odnosząc się do zarzutu odwołania, w którym skarżący wskazuje, iż wydana przez RDOŚ w Bydgoszczy decyzja stwarza zagrożenie dla chronionych „*ptaków, zwierząt, jeży, lisów, drzew, roślin, itd.*” występujących w sąsiedztwie planowanej inwestycji, GDOŚ stwierdza, iż jest on bezzasadny.

Z treści raportu wynika, że na terenie planowanej inwestycji w kwietniu oraz lipcu 2015 r. zostały przeprowadzone badania terenowe w zakresie występowania lokalnej fauny. Wyniki oraz wnioski uzyskane w czasie pierwszych obserwacji terenowych przedstawiono w opracowaniu pt. „Inwentaryzacja przyrodnicza na obszarze objętym inwestycją „Budowa trasy tramwajowej wzdłuż ulicy Kujawskiej na odcinku od ronda Kujawskiego do ronda Bernardyńskiego, wraz z rozbudową ulic: Bernardyńskiej, Kujawskiej, Solskiego, Toruńskiej, Wojska Polskiego, Zbożowy Rynek i przebudowa ulic przyległych” autorstwa dra Michała Lorenca, maj 2015 (załącznik nr 16 raportu), dalej: *Inwentaryzacja przyrodnicza*. Dane z dodatkowej wizji zawarto w piśmie inwestora z dnia 14 lipca 2015 r., znak: L.dz. 0683/SC/W/2015/07/065. Celem inwentaryzacji było między innymi: rozpoznanie wykorzystania przez lęgowe gatunki ptaków oraz nietoperze zadrzewień (szczególnie przewidzianych do wycinki) znajdujących się na obszarze planowanej inwestycji oraz obiektów przewidywanych do rozbiórki; ustalenie występowania płazów, gadów oraz ssaków na obszarze usuwanych terenów zieleni, a także obiektów przeznaczonych do rozbiórki wraz z ich otoczeniem; uzupełnienie informacji dotyczących dendroflory analizowanego terenu w zakresie występowania gatunków chronionych porostów nadrzewnych, owadów, dziupli, próchnowisk oraz gniazd ptaków. Poza przedstawieniem danych inwentaryzacyjnych celem autorów ww. opracowania było również ustalenie wpływu planowanej inwestycji na chronione gatunki, które zostały stwierdzone na analizowanym terenie, a także określenie działań minimalizujących oraz ewentualnych działań kompensujących negatywny wpływ planowanej inwestycji na występujące na badanym obszarze gatunki chronione. Z wniosków przedstawionych w opracowaniu *Inwentaryzacja przyrodnicza* (s.18) wynika, iż osoby prowadzące wizje terenowe stwierdziły występowanie na analizowanym obszarze ptaków oraz nietoperzy, zaś „nie stwierdzono obecności gatunków porostów nadrzewnych, roślin zielnych (roślinności niskiej), owadów, płazów lub gadów istotnych z punktu widzenia planowanej inwestycji”.

Wyczerpujące informacje w zakresie stanu dendroflory występującej na analizowanym terenie, w tym wskazania do zachowania, bądź usunięcia poszczególnych okazów, zawiera opracowanie pt. „Inwentaryzacja drzew i krzewów rosnących na terenie działki nr 225/16 obręb 98 przy ulicach Długiej i Wały Jagiellońskie, nr 2, 122, 123, 125 obręb 107 przy ulicy Kujawskiej, nr 89 obręb 108 przy ulicy Bernardyńskiej, nr 11, 12, 57, obręb 145 przy ulicach Kujawskiej i Ustronie nr 35/2, 35/3, 36, 37, 38, 39, 40, 44, 55, 60, 61, 63, 72/2, 93, 95, 17/8, 32, 33, 54, 59, 63, 80, 81 obręb 149 przy ulicach Babia wieś i Toruńska nr 1, 2, 4, 7, 8, 9, obręb 488 przy ulicy Karpackiej działek nr 1/2, 15/17, 21, 178 obręb 491 przy ulicy Wojska Polskiego nr 1, 2/4 obręb 492 przy ulicy Kujawskiej nr 105, 106/4, 108, 109 obręb 495 przy ulicy Solskiego, nr 4 obręb 497 przy ulicy Marii Konopnickiej i działek nr 23, 24, 25, 26, 30, 43, 73, 75/5, 75/6, 79, 80, 84, 85 obręb 499 przy ulicach Karpackiej, Sieradzkiej, Kujawskiej i Wojska Polskiego w Bydgoszczy z oceną stanu zdrowotnego, ustaleniem drzewostanu kolidującego z przebudową układu drogowego oraz wieku drzew”, kwiecień 2014 r., dalej: *Inwentaryzacja zieleni (drzewostanu)*, (załącznik nr 14 raportu). Powyższe opracowanie w sposób szczegółowy określa również sposoby zabezpieczania drzew i krzewów na terenie budowy. Ponadto w załączniku nr 17 raportu wskazano propozycje lokalizacji, ilości oraz składu gatunkowego nasadzeń zastępczych. Na tej podstawie organ II instancji doprecyzował treść warunku I.2.20 skarżonej decyzji, zobowiązując inwestora do skompensowania w określony sposób strat powstałych w drzewostanie. W raporcie (s.233) przedstawiono zasadę kompensacji drzew i krzewów, która w rezultacie wskazała na konieczność nasadzenia co najmniej 659 drzew i 528 krzewów na terenie realizacji inwestycji oraz w bliskim jej sąsiedztwie. W opinii GDOŚ analizy w zakresie stanu

dendroflory przeprowadzone na potrzeby *raportu* zostały sporządzone prawidłowo, pozwalają na właściwą ocenę stanu faktycznego i umożliwiają zaproponowanie adekwatnych działań naprawczych, w tym działań kompensujących uwzględniających wartości przyrodnicze wycinanych okazów. Działania zaproponowane w opracowaniu inwentaryzacja drzew i krzewów zostały uwzględnione w treści zaskarżonej decyzji RDOŚ w Bydgoszczy.

Kwestie ochrony gatunkowej zostały przedstawione w opracowaniu *Inwentaryzacja przyrodnicza*. Przy uwzględnieniu przez inwestora nałożonych przez RDOŚ oraz GDOŚ w decyzjach warunków realizacji planowanego przedsięwzięcia nie przewiduje się znaczących strat w populacjach chronionych gatunków fauny i flory. GDOŚ zaznacza, że sam fakt stwierdzenia występowania gatunków chronionych na obszarze przyszłej inwestycji, a nawet możliwość zniszczenia siedlisk tych gatunków w wyniku realizacji przedsięwzięcia nie stanowi podstawy do odmowy realizacji inwestycji. O możliwości wykonania planowanej inwestycji decydują wyniki przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko, co zostało w niniejszym przypadku spełnione. Oddziaływanie na zwierzęta, rośliny oraz grzyby wynikające z realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia, które będzie polegać na ograniczeniu powierzchni ich siedliska, należy uznać za nieznaczące. Obszary przeznaczone pod lokalizację elementów infrastruktury to tereny mające antropogeniczny charakter, głównie tereny zabudowy oraz tereny zieleni urządzonej. W opinii GDOŚ, planowane prace nie przyczynią się do pogorszenia warunków siedliskowych gatunków występujących na tym terenie. Ponadto fragmenty zajęte pod planowaną inwestycję stanowią mniej cenne przyrodniczo, peryferyczne części terenów zieleni. Prowadzone prace nie będą ingerować w centralne, najcenniejsze ich części, co tym samym wyklucza możliwość negatywnego wpływu na integralność siedliska. Tak dobrana lokalizacja prac zminimalizuje negatywne oddziaływania wynikające z realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia. Zgodnie z zapisami zreformowanego pkt I.2.20 decyzji, usunięta na skutek realizacji inwestycji dendroflora zostanie odtworzona m.in. we wskazanych miejscach, co dodatkowo przyczyni się do skompensowania strat, jakie powstaną w siedliskach lokalnej fauny.

W uzupełnieniu do odwołania z 29 września 2016 r. skarżący podnosi zarzut o nierzetelności, nieprecyzyjności oraz naganności przeprowadzonej inwentaryzacji. Autorzy opracowania *Inwentaryzacja przyrodnicza* przedstawili wyniki oraz wnioski z wizji terenowych. Ponadto wykonawcy inwentaryzacji sami wskazali także trudności, jakie napotkali przy wykonywanych badaniach oraz określili ich wpływ na wyniki. Precyzyjnie zostały określone cele inwentaryzacji oraz metodyka wykonywanych badań, a także końcowo zaproponowane działania minimalizujące potencjalne negatywne oddziaływanie planowanej inwestycji na zinwentaryzowane gatunki. Nie można również zgodzić się z zarzutem odwołującego wskazującym na konieczność aktualizacji przeprowadzonej inwentaryzacji. Obserwacje przeprowadzone w terenie w kwietniu oraz lipcu 2015 r., w opinii tutejszego organu, są aktualne i nie wymagają powtórzenia. Ponadto brak lustracji terenu, na którym zlokalizowana jest nieruchomość skarżącego, a także działek sąsiednich, w żaden sposób nie podważa rzetelności przeprowadzonych badań. Specjaliści wykonujący inwentaryzacje przyrodnicze samodzielnie, na podstawie doświadczenia i w oparciu o dobre praktyki wyznaczają zasięg prowadzonej inwentaryzacji. Badania wykonane na potrzeby *raportu* objęły teren, na którym będą realizowane prace związane z budową układu drogowego. Zinwentaryzowano gatunki występujące na tym obszarze, a następnie wyniki tych badań poddano analizie i ostatecznie wyciągnięto wnioski,

na podstawie których wskazano propozycje działań minimalizujących i kompensujących. Planowana inwestycja nie ingeruje bezpośrednio w teren działki, na której zlokalizowana jest nieruchomość skarżącego. Niezrozumiałym jest dla organu powód, dla którego odwołujący twierdzi, że osoby przeprowadzające inwentaryzację przyrodniczą nie uwzględniły „*przepisów Umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną*”. Skarżący w żaden sposób nie precyzuje, na czym miałyby polegać domniemane naruszenia przepisów przez osoby wykonujące inwentaryzacje. Bardzo ogólne przytoczenie przez odwołującego gatunków, które według niego występują w pobliżu jego nieruchomości, nie dowodzi braku rzetelności czy precyzji badań wykonanych przez ekspertów na potrzeby *raportu*. Tym bardziej, że niektóre z wymienionych przez niego taksonów zostały stwierdzone również w trakcie inwentaryzacji przeprowadzonej przez specjalistów. Zdaniem organu odwoławczego inwestor w sposób wystarczający przedstawił dane na temat występującej na analizowanym terenie flory i fauny. Zgromadzony w tym zakresie materiał dowodowy stanowił podstawę do wykonania rzetelnej oceny oddziaływania na środowisko przyrodnicze.

Ponadto odwołujący wymienia, „*że została naruszona przyroda i różnorodność przyrodnicza, Formy ochrony przyrody, Ochrona zadrzewień, Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt grzybów, Inwazyjne gatunki obce, Ogrody botaniczne i zoologiczne w tym Konwencji i porozumienia*”. Odnosząc się do powyższego zarzutu, organ ustalił, co następuje. Skarżący nie określa, naruszenia jakich zapisów umów międzynarodowych, porozumień, konwencji w jego opinii się dopuszczono. Przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko nie wykazała ani naruszenia przepisów z zakresu ochrony przyrody, ani możliwości wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na bioróżnorodność analizowanego obszaru. Teren, na którym ma zostać zrealizowane przedsięwzięcie, położony jest poza obszarowymi formami ochrony przyrody. W *raporcie* (s.186) wskazano, iż realizacja inwestycji nie wiąże się z koniecznością wycinki pomników przyrody. Dzięki korekcie pkt I.2.20 skarżonej decyzji nie będzie możliwe wprowadzenie obcych gatunków inwazyjnych przy realizacji nasadzeń zastępczych. Najbliższe ogrody: botaniczny i zoologiczny, znajdują się w odległości ok. 5 km od planowanej inwestycji. Organ nie znajduje powiązania między istnieniem tych obiektów a przedmiotowym przedsięwzięciem. Z uwagi na powyższe, w opinii GDOŚ omawiany zarzut jest całkowicie bezzasadny.

Zidentyfikowane oddziaływania zostaną zminimalizowane bądź skompensowane poprzez nałożone warunki realizacji przedsięwzięcia, do wypełnienia których inwestor został zobowiązany decyzją organu I i II instancji. Niemniej jednak wyjaśnienia wymaga, iż część warunków zaproponowanych przez RDOŚ w Bydgoszczy wymagała doprecyzowania w celu zapewnienia skutecznych i adekwatnych rozwiązań chroniących środowisko przyrodnicze. Ponadto GDOŚ za zasadne uznał nałożenie w tym zakresie dodatkowych obowiązków dla inwestora. Powyższe dotyczyło niżej przedstawionych warunków i zagadnień.

Korekta pkt. I.2.16 skarżonej polegała w pierwszej kolejności (lit.a) na wykreśleniu możliwości wycinki drzew „*w dowolnym terminie po stwierdzeniu braku aktywnych legów ptasich oraz rzeczywistych miejsc przebywania nietoperzy w zasięgu oddziaływania wykonywanych prac*”. Zdaniem GDOŚ, niewielka skala planowanej wycinki w żaden sposób nie uzasadnia wprowadzenia odstępstwa od zakazu eliminacji roślinności w okresie rozrodczym lokalnej fauny. Stosowanie takiej derogacji możliwe jest wyłącznie w wyjątkowych przypadkach i nie może być regułą stosowaną dla każdego z przedsięwzięć, dla którego wydawana jest decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. Ponadto w odniesieniu do

planowanej rozbiórki wyznaczonych obiektów (budynków), GDOŚ za zasadne uznał (lit.b omawianego warunku) wydłużenie terminu zakazu prowadzenia powyższych prac do 15 października, co wynika z treści art. 52 ust. 2 pkt. 2 ustawy *o ochronie przyrody* z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 ze zm.). Zwrócenia uwagi bowiem wymaga, iż zgodnie z informacjami przedstawionymi w załączniku nr 16 *raportu* (s.6) w obiektach przeznaczonych do rozbiórki możliwe jest gniazdowanie gatunków, których miejsca lęgowe są ściśle związane z obiektami antropogenicznymi, np. wróbla (*Passer domesticus*) (gatunek objęty ochroną ścisłą zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1348)). Wprowadzony przez GDOŚ zapis (lit.b) dopuszcza prowadzenie prac rozbiórkowych również w terminie od 1 marca do 15 października, jednak możliwe to będzie wyłącznie po stwierdzeniu przez ornitologa oraz chiropterologa odpowiednio braku lęgów ptaków oraz miejsc bytowania nietoperzy w planowanych do rozbiórki obiektach. Ponadto korekty wymagał warunek I.2.17 skarżonej decyzji poprzez określenie budynków przeznaczonych do rozbiórki, które w szczególności wymagają uszczelnienia okien, drzwi i innych otworów, w celu uniemożliwienia nietoperzom ich zasiedlenia. Podkreślenia bowiem wymaga, iż raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko nie stanowi integralnej części decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, dlatego nieuprawnione jest stosowanie w sentencji decyzji niewyjaśnionych oznaczeń pochodzących z ww. dokumentu, co miało miejsce w omawianym przypadku. Decyzja jest samoistnym aktem administracyjnym, zatem prawa i obowiązki winny wynikać wprost z jej sentencji.

Ponadto niezbędna stała się również modyfikacja warunku 1.2.19 skarżonej decyzji, gdyż nie sformułowano w nim jakichkolwiek wymagań odnośnie doświadczenia i wiedzy specjalistycznej osób mających pełnić „*dozór przyrodniczy*”. Prowadzić to mogłoby do sytuacji, w której za bezpieczeństwo przedstawicieli fauny i flory podczas budowy przedsięwzięcia odpowiedzialne będą osoby nieposiadające odpowiedniej znajomości ekologii i biologii poszczególnych gatunków. Dlatego też w ocenie organu odwoławczego należało doprecyzować zapis omawianego warunku poprzez wskazanie specjalizacji osób wchodzących w skład nadzoru przyrodniczego (tj. ornitologa, chiropterologa, teriologa i dendrologa). Osoby te będą odpowiedzialne za lustrację terenu przed rozpoczęciem wycinki oraz prac rozbiórkowych, a także wskażą zalecenia co do samej wycinki drzew i krzewów oraz rozbiórki budynków, w tym terminy prowadzenia prac w razie wykrycia lęgów ptaków i/lub istniejących miejsc bytowania nietoperzy. Wyjaśnienia również wymaga, iż wcześniej dokonana przez GDOŚ korekta punktu I.2.16 skarżonej decyzji, w wyniku której wycinka drzew i krzewów będzie możliwa wyłącznie poza okresem lęgowym ptaków, zapewni brak znacząco negatywnego oddziaływania planowanej wycinki na ornitofaunę zasiedlającą teren realizacji przedsięwzięcia. Niemniej jednak, w przypadku przedstawicieli lokalnej chiropterofauny, konieczne jest przeprowadzenie kontroli drzewostanu wycinanego w okresie pomiędzy 1 września a końcem lutego pod kątem jego zasiedlenia przez nietoperze. Dokładny termin przeprowadzenia omawianych prac winien zostać określony przez pełniącego nadzór chiropterologa, przy czym, jak pokreślił GDOŚ, z uwagi na okres rozrodu nietoperzy, jak również fakt wykorzystywania przez tę grupę zwierząt dziupli i innych schronień oferowanych przez drzewa podczas hibernacji ww. ssaków, preferowany jest okres od 1 września do 31 października. Ponadto, zgodnie z nowym brzmieniem warunku I.2.19.c dendrolog prowadzący nadzór przyrodniczy będzie czuwać nie tylko nad

odpowiednim zabezpieczeniem drzew i krzewów nieprzeznaczonych do wycinki, ale również odpowiadać będzie za właściwe wykonanie nasadzeń zastępczych. Nadzór dendrologa przy tych czynnościach winien uwzględniać dobór odpowiednich warunków atmosferycznych, pory dnia kiedy mają być przeprowadzone nasadzenia oraz instruowanie osób wykonujących prace, aby w sposób prawidłowy nasadzono rośliny.

GDOŚ za zasadne uznał zobowiązanie inwestora do wprowadzenia działań ograniczających możliwość przedostania się małych zwierząt na teren placu budowy, po którym poruszać się będą ciężkie pojazdy, a prace budowlane prowadzone będą m.in. w wykopach. W opracowaniu *Inwentaryzacja przyrodnicza* wskazano, iż pomimo braku potwierdzenia występowania jeży w czasie prowadzonych obserwacji w sąsiedztwie planowanej inwestycji znajdują się tereny, z których *możliwa jest migracja jeży na obszar planowanej inwestycji* (s.13). Na powyższe zwrócił uwagę skarżący, sygnalizując, iż w pobliżu planowanej inwestycji, tj. przy skrzyżowaniu ul. Wojska Polskiego z ul. Kujawską oraz ul. Karpacką w roku 2015 dochodziło do kolizji jeży (*Erinaceinae sp.*) z pojazdami pracującymi na placu budowy (pismo R. Kuskowskiego z dnia 22 maja 2015 r. oraz email z dnia 25 maja 2015 r.). Obecność jeży w sąsiedztwie inwestycji potwierdza również informacja z 22 maja 2015 r. lekarza weterynarii Władysława Parzęckiego – Klinika Weterynaryjna „Centrum” (ksero notatki w aktach). Mając powyższe na uwadze, GDOŚ nadał nowe brzmienie warunkowi I.2.21 skarżonej decyzji, wskazując na konieczność zastosowania przegrody szczelnie połączonej z gruntem, odgradzającej plac budowy wraz z jego zapleczem od terenów zieleni, które graniczą z planowaną inwestycją. Nad doborem właściwej technologii oraz prawidłowym wykonaniem ww. rozwiązania będzie czuwał pełniący nadzór przyrodniczy teriolog. Zgodnie z treścią reformowanego pkt I.2.19.d, specjalista będzie kontrolował prowadzenie prac przygotowawczych przed montażem szczelnej przegrody i w razie konieczności wprowadzał działania dostosowane do zaistniałej sytuacji na placu budowy, które pozwolą na skuteczną ochronę zwierząt bytujących na tym terenie. Zasadność zastosowania działań minimalizujących, w postaci płotków ograniczających możliwość przedostawiania się z terenu parkowego na teren budowanego układu drogowego, wskazał również inwestor w piśmie z dnia 11 stycznia 2016 r. Należy zaznaczyć, iż powyższe zabiegi zapewnią bezpieczeństwo nie tylko małym zwierzętom, ale również średnim ssakom o mniejszych wymaganiach przestrzennych, jakimi są lisy (*Vulpes vulpes*), na które skarżący także wskazuje w treści odwołania.

W związku z realizacją przedmiotowej inwestycji planowana jest wycinka 374 drzew oraz 259 m² krzewów. Biorąc pod uwagę, iż wartość przyrodnicza drzewostanu zazwyczaj związana jest m.in. z faktem stanowienia dogodnego miejsca do rozrodu dla ptaków, ale również optymalnego miejsca bytowania nietoperzy, przy prowadzeniu wycinki drzew i krzewów właściwym środkiem kompensującym jest zastosowanie sztucznych schronień w postaci skrzynek, mających za zadanie zrekompensować utratę stanowisk lęgowych. W związku z powyższym w zmodyfikowanym warunku I.2.22 skarżonej decyzji GDOŚ zobowiązał inwestora do zastosowania ww. rozwiązań. Zgodnie z opracowaniem *Inwentaryzacja przyrodnicza* (Tab. 10, s. 16 i 17), wśród planowanych do wycinki drzew są okazy, które posiadają dziuple lub gniazda ptaków. Informacje zawarte w ww. opracowaniu wskazują, iż na analizowanym terenie zostaną usunięte głównie drzewa z gniazdami srok (*Pica pica*) oraz grzywaczy (*Columba palumbus*) oraz kilka drzew dziuplastych. W przypadku srok GDOŚ wskazuje na brak informacji na temat możliwości skutecznego skompensowania miejsc lęgowych tego gatunku. Zgodnie z danymi przedstawionymi w załączniku nr 16 *raportu* (Tab. 3 - s.9

oraz Tab. 5 – s.10), lęgowymi gatunkami dziuplaków lub prawdopodobnie lęgowymi na analizowanym terenie są: bogatka (*Parus major*) (1 para), kowalik (*Sitta europaea*) (1 para), pełzacz ogrodowy (*Certhia brachydactyla*) (1 para), szpak (*Sturnus vulgaris*) (1 para), mazurek (*Passer montanus*) (1 para), modraszka (*Cyanistes caeruleus*) (1 para). Uwzględniając powyższy skład gatunkowy oraz liczbę par, GDOŚ wskazał rodzaje oraz ilości budek lęgowych, które należy zawiesić w celu skompensowania strat, jakie powstaną w bazie lęgowej ptaków w wyniku wycinki drzew dziuplastych. Niemniej GDOŚ nie może wykluczyć, iż w trakcie prowadzenia nadzoru przyrodniczego przez ornitologa i chiropterologa, przed i w trakcie wycinki drzew i krzewów oraz prac rozbiórkowych, nie zostaną wykryte nowe miejsca lęgów ptaków i/lub miejsca bytowania nietoperzy. Stąd organ wskazał na ewentualną konieczność zawieszenia dodatkowych budek lęgowych dla ptaków oraz dodania również skrzynek z trocinobetonu dla nietoperzy. Ponadto GDOŚ wskazał na konieczność oceny stanu technicznego skrzynek lęgowych, ich konserwacji, w ramach których wyszczególnił czyszczenie z nagromadzonego materiału wyściełającego wnętrze skrzynki oraz naprawy lub w razie konieczności wymiany skrzynki lęgowej na nową tego samego typu. Zapis ten obliuguje inwestora do stałego utrzymywania w dobrym stanie technicznym skrzynek lęgowych w ilości określonej w warunku do czasu całkowitej, samoistnej utraty ich funkcjonalności. Za wskazanie optymalnej lokalizacji budek na terenie realizacji inwestycji lub w jej pobliżu, a także za nadzór nad pozostałymi działaniami określonymi w treści korygowanego punktu odpowiedzialni będą właściwi dla przedmiotu działań specjaliści - ornitolog i chiropterolog.

Odnosząc się do pozostałych kwestii podniesionych w odwołaniu, GDOŚ wyjaśnia, co następuje.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że zarzut skarżącego dotyczący obniżenia w wyniku realizacji przedsięwzięcia wartości nieruchomości przy ul. Karpackiej 4, w tym utraty znacznej części dochodów z najmu lokali, stanowi zagadnienie o charakterze ekonomicznym i jako takie nie jest elementem oceny oddziaływania inwestycji na środowisko. Powyższe stanowisko jest zgodne z ugruntowaną doktryną orzeczniczą, w której podkreśla się, że „wprawdzie ocena wpływu inwestycji na nieruchomości sąsiednie, w związku z treścią art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. b [red.] i art. 66 ust. 1 pkt 7 ustawy OOS – jest elementem koniecznym postępowania w sprawie oceny oddziaływania, jednakże w tym zakresie nie bada się wpływu inwestycji na wartość tych dóbr materialnych (por. Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 14 marca 2013 r. C-420/11)”, (wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 25 lutego 2015 r., sygn. akt II SA/Go 4/15). W tym miejscu zaznaczyć należy, iż podstawą do orzekania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest przede wszystkim dokumentacja określona w art. 74 ustawy oos, która w niniejszej sprawie, po dokonaniu przez inwestora uzupełnień wskazanych przez organ II instancji, pozwoliła na przeprowadzenie kompleksowej oceny oddziaływania wnioskowanego przedsięwzięcia na środowisko. W jej wyniku na inwestora został nałożony szereg obowiązków, których wypełnienie zagwarantuje, iż realizacja planowanej inwestycji nie wpłynie w sposób znacząco negatywny na środowisko, w tym na działkę skarżącego. Wbrew podniesionym zarzutom, planowana inwestycja nie będzie źródłem ponadnormatywnego hałasu oraz znaczących oddziaływań w zakresie emisji drgań na terenie ww. nieruchomości, co wyjaśniono w niniejszej decyzji. Co więcej, zgodnie z informacjami zawartymi w skarżonej decyzji, potwierdzonymi również przez GDOŚ, emisja substancji z poruszających się pojazdów nie spowoduje przekroczeń standardów jakości powietrza. Jednocześnie w celu oceny rzeczywistego oddziaływania

przedsięwzięcia w fazie eksploatacji i skuteczności działań podjętych w celu jego ograniczenia, inwestor został zobowiązany do przeprowadzenia analizy porealizacyjnej. W sytuacji, gdy ww. analiza wykaże, iż wskutek funkcjonowania przedsięwzięcia normy środowiskowe zostały przekroczone, jej wyniki będą stanowić podstawę do wprowadzenia dodatkowych zabezpieczeń. Mając powyższe na uwadze, GDOŚ za bezzasadne uznaje wnioski skarżącego, wystosowane w trybie art. 84 § 1 oraz 85 § 1 *Kpa* w zw. z art. 75 § 1 w zw. z art. 136 *Kpa*, o przeprowadzenie oględzin nieruchomości przy ul. Karpackiej 4 oraz dowodu z opinii biegłego na okoliczność ustalenia obniżenia jej wartości.

GDOŚ nie przyznaje racji uwadze skarżącego, w której zarzuca nieskuteczne informowanie stron przez organ I instancji w toku przeprowadzonego postępowania. Jak wskazano we wstępie niniejszego rozstrzygnięcia, z uwagi na liczbę stron przekraczającą 20, zastosowanie w przedmiotowej sprawie - w związku z treścią art. 74 ust. 3 *ustawy oos* - miał art. 49 *Kpa*. Zgodnie z jego treścią strony mogą być zawiadamiane o decyzjach i innych czynnościach organów administracji publicznej przez obwieszczenie lub w inny zwyczajowo przyjęty sposób publicznego ogłaszania. Akta sprawy dowodzą, że RDOŚ w Bydgoszczy wypełnił powyższy wymóg poprzez umieszczanie obwieszczeń o kolejno podejmowanych czynnościach (w tym wydaniu zaskarżonej decyzji) na tablicy ogłoszeń urzędu oraz na stronie internetowej BIP, co zgodne jest z utrwaloną praktyką tego organu stosowaną jednolicie względem wszystkich prowadzonych postępowań administracyjnych. Ponadto organ I instancji każdorazowo zwracał się do Prezydenta Miasta Bydgoszczy, właściwego ze względu na lokalizację i obszar oddziaływania przedsięwzięcia, z prośbą o publiczne ogłoszenie przekazywanych w załączeniu obwieszczeń, w zgodzie z art. 49 *Kpa*. Dodatkowo obwieszczenia były zamieszczane na tablicy ogłoszeń w siedzibie inwestora, tj. Zarządu Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy. Błędnie skarżący wskazuje, jako uchybienie organu I instancji, brak zamieszczania obwieszczeń na słupach przy obszarze planowanej inwestycji. Powyższy obowiązek nie wynika bowiem z art. 49 *Kpa*, i jak wykazano powyżej nie stanowił zwyczajowego sposobu informowania stron w żadnym z ww. urzędów. Podkreślenia również wymaga, że zgromadzona w sprawie dokumentacja potwierdza, iż obwieszczenia były upubliczniane z zachowaniem terminu 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia, wynikającego z art. 49 *Kpa*. Mając powyższe na uwadze GDOŚ stwierdza, iż stronom postępowania został umożliwiony czynny udział w każdym stadium analizowanego postępowania, poprzez zastosowanie doręczeń wskazanych w art. 49 *Kpa*, o czym świadczy m.in. aktywny udział skarżącego oraz wniesione przez niego skuteczne odwołanie. Obowiązek organów administracji publicznej do stania na straży interesu społecznego i słusznego interesu obywateli, nałożony art. 7 *Kpa*, nie odbiera stronom prawa aktywnego uczestnictwa w postępowaniu na zasadach wyrażonych w *Kpa*. Powyższą argumentację potwierdza ugruntowane orzecznictwo sądów administracyjnych w tym zakresie, m.in. orzeczenie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 26 stycznia 2009 r. sygn. akt: II OSK 51/08, w którym czytamy, że „(...) w sytuacji, gdy przepisy prawa przewidują dokonanie powiadomienia o postępowaniu w drodze obwieszczenia, to do podmiotów zainteresowanych tym postępowaniem, a nie do organu administracji publicznej, należy podjęcie czynności zapewniających ich czynne uczestniczenie w postępowaniu (...)”.

Skarżący podniósł także zarzut niezachowania „ustawowego terminu” na wydanie decyzji, określonego w obwieszczeniu z dnia 16 lutego 2016 r. (błędnie wskazanego przez skarżącego jako obwieszczenie z dnia 26 lutego 2016 r.). Odnosząc się do powyższego, wyjaśnić należy, iż

dochowując obowiązku zawartego w art. 36 *Kpa*, ww. obwieszczeniem organ poinformował strony o przyczynach niezakończenia sprawy we wcześniej określonym terminie oraz wyznaczył nowy termin jej załatwienia na dzień 29 lutego 2016 r. Wbrew wnioskowi skarżącego, treść zawiadomienia z dnia 16 lutego 2016 r. nie uprawnia do stwierdzenia, że RDOŚ w Bydgoszczy zobowiązał się do wydania rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie w dniu 29 lutego 2016 r., lecz informuje ono strony o tym, że na ww. dzień sprawa zostanie zakończona. Powyższy zapis nie wykluczył zatem możliwości wydania orzeczenia przed wskazanym terminem, w związku z czym bezpodstawnie skarżący upatruje uchybienie organu I instancji poprzez wydanie decyzji kończącej postępowanie w dniu 22 lutego 2016 r.

Niezrozumiałym dla tutejszego organu jest również zarzut naruszenia przez RDOŚ w Bydgoszczy art. 37 *ustawy oos*. Powyższy przepis prawa nakazuje organowi prowadzącemu postępowanie z udziałem społeczeństwa rozpatrzyć wnoszone w jego ramach uwagi i wnioski oraz podać w uzasadnieniu decyzji informacje, w jaki sposób zostały one wzięte pod uwagę i w jakim zakresie uwzględnione. Obwieszczeniem z dnia 10 listopada 2015 r. RDOŚ w Bydgoszczy poinformował społeczeństwo o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy oraz wnoszenia uwag i wniosków w dniach od 18 listopada do 9 grudnia 2015 r. We wskazanym terminie, poza wnioskiem skarżącego z dnia 9 grudnia 2015 r., uzupełnionym pismem z dnia 28 grudnia 2015 r., nie wpłynęły żadne inne uwagi. W tym miejscu podkreślenia wymaga, że obydwa pisma odnosiły się w dużej mierze do zagadnień, które skarżący, jako strona postępowania, poruszał we wcześniejszej korespondencji kierowanej do RDOŚ w Bydgoszczy (tj. bliska lokalizacja budynków mieszkalnych, występowanie chronionych gatunków drzew i zwierząt) i do której organ I instancji szczegółowo odniósł się w uzasadnieniu wydanego rozstrzygnięcia. Mając na uwadze, iż w toku postępowania pierwszoinstancyjnego, RDOŚ w Bydgoszczy zapewnił, zgodnie z wymogami *ustawy oos*, udział społeczeństwa w ramach przeprowadzanej procedury oceny oddziaływania na środowisko, za całkowicie bezzasadny GDOŚ uznaje wniosek skarżącego o „wznowienie postępowania przy udziale społeczeństwa”.

Jednocześnie tutejszy organ zwraca uwagę, iż podniesione przez skarżącego kwestie dotyczące „zmian opracowanego Studium komunikacyjnego lata 2008-2011”, przetargu mającego na celu wyłonienie firmy projektowej dla planowanego przedsięwzięcia, jak również żądania „notarialnego oświadczenia, że pełną odpowiedzialność bierze Prezydent Miasta Bydgoszczy za wszystkie wyrządzone szkody, uciążliwości, niedogodności, dewastacje budynku (...)”, nie stanowią przedmiotu postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w związku z czym GDOŚ nie jest uprawniony do wypowiedzania się w ich zakresie. Powyższe dotyczy również wniosku skarżącego o ograniczenie już w chwili obecnej prędkości pojazdów do 30 km/h na ul. Kujawskiej, Wojska Polskiego, Toruńskiej, rondzie Kujawskim oraz Bernardyńskim. Podkreślić bowiem należy, iż przepisy dotyczące ruchu drogowego nie stanowią podstawy do określania środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia, a zobowiązanie do wprowadzenia konkretnych ograniczeń prędkości może prowadzić do naruszenia ww. przepisów, stanowić ingerencję w kompetencje uprawnionego do tego organu oraz skutkować zagrożeniem bezpieczeństwa ruchu.

Mając na uwadze, że kompetencje orzecznicze organu odwoławczego nie sprowadzają się tylko do kontroli zasadności zarzutów podniesionych w stosunku do decyzji organu pierwszej instancji, lecz do całościowej analizy akt sprawy oraz kontroli merytorycznej zaskarżonego

rozstrzygnięcia, organ rozstrzygający w drugiej instancji stwierdził, że zaistniały podstawy do zmiany wskazanej w sentencji niniejszej orzeczenia części decyzji, wydanej przez RDOŚ w Bydgoszczy, uznając przy tym pozostały zakres tego rozstrzygnięcia za prawidłowy

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w administracyjnym toku instancji.

Na decyzję służy stronie skarga wnoszona na piśmie do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, za pośrednictwem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, w terminie 30 dni od dnia otrzymania decyzji.

z upoważnienia
Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
Zastępcą Generalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska

Marek Kajs
Marek Kajs

Otrzymują:

1. Rafał Kuskowski, ul. Karpacka 4/1, 85-164 Bydgoszcz,
2. Sławomir Czupik - pełnomocnik ZDMiKP w Bydgoszczy – AQUA S.A., ul. Kanclerska 28, 60-327 Poznań,
3. Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy, ul. Toruńska 174a, 85-844 Bydgoszcz.
4. Pozostałe strony postępowania na podstawie art. 49 *Kpa*

Do wiadomości:

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 81, 85-009 Bydgoszcz

